

Богдан¹ Н.С., Паламар¹ А. О., Шпичак О.С.²

**РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ РОЗПОДІЛУ ПРОТИВИРАЗКОВИХ
ПРЕПАРАТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ НЕПАТЕНТОВАНИМИ
НАЗВАМИ, ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ВІТЧИЗНЯЧНОМУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

Буковинський державний медичний університет¹, м. Чернівці, Україна

Національний фармацевтичний університет², м. Харків, Україна

atl@nuph.edu.ua

До основних цілей Національної лікарської політики, як стратегічного напрямку розвитку фармацевтичної галузі будь якої країни належать якість, доступність та раціональність використання лікарських препаратів (ЛП). Одним із напрямків підвищення доступності ЛП, в т. ч. тих, що використовуються у лікуванні найпоширеніших захворювань відноситься впровадження програми імпортозаміщення ліків. За даними офіційної статистики МОЗ України, виразкова хвороба шлунку (ВХШ) є однією з найпоширеніших патологій шлунково-кишкового тракту. Неефективне та несвоєчасне проведене лікування ВХШ призводить до значних фінансових витрат у вітчизняній системі охорони здоров'я, а рання інвалідизація та раптова смерть хворих у працездатному віці постають як один з факторів у формуванні соціальної нестабільності у суспільстві. Тому за умов економічної кризи в країні та жорсткого дефіциту коштів у системі охорони здоров'я значної актуальності набуває маркетинговий аналіз асортименту противиражкових препаратів (ПВП), що представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку (ФР). Особливе значення зазначені дослідження ринку мають у розробці та впровадженні вітчизняної програми імпортозаміщення ліків. У дослідженнях нами використовувалися дані державної реєстрації ЛП (Державний експертний центр МОЗ України – <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>) за групою А02-Препарати для лікування кислотозалежних захворювань. Застосовувалися логічний, порівняльний,

графічний, математико-статистичний, а також методи маркетингового аналізу ФР. Дослідження асортименту ПВП здійснювалось за міжнародними непатентованими назвами (МНН) та торговими найменуваннями (ТН) з урахуванням всіх форм випуску (ФВ).

Систематизуючи результати проведених досліджень встановлено наступне. Важливою характеристикою сегменту ФР, що досліджується є нерівномірність розподілу ПВП за МНН. Більше ніж три четверті (300 ТН або 75,76%) асортименту ПВП припадає на групу А02В-Засоби для лікування пептичної виразки та гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби, серед яких А02ВС-Інгібітори «протонного насосу» посідають перші позиції (219 ТН з урахуванням всіх ФВ). Питома вага ЛП із зазначеної групи ліків формують більше половини (55,30%) сучасного асортименту ПВП. Перші п'ять позицій за кількістю зареєстрованих ЛП зайняли такі ЛП за МНН: А02ВС02-Пантопразол (83 ТН або 20,96%); А02ВС01-Омепразол (49 ТН або 12,37%); А02ВС05-Езомепразол (35 ТН або 8,84%); А02ВС03-Лансопразол (30 ТН або 7,58%); А02ВД-Комбінації для ерадикації *Helicobacter pylori* (27 ТН – 6,82%). В цілому, у 2016 р. на п'ять препаратів за МНН припадало 56,57% (224 ТН) асортименту ПВП, що представлені на вітчизняному ФР. За даними аналізу реєстрації ПВП у 2015 р., лідируючі позиції за кількістю представлених ТН займали А02ВС01-Омепразол (39 ТН), А02ВС02-Пантопразол (28 ТН) та А02ВС04-Рабенпразол (21 ТН). Кількість зареєстрованих ТН по препаратах омепразолу збільшилась на 25,64%, по пантопразолу – практично у три рази, а по рабенпразолу, навпаки, кількість препаратів зменшилась на 38,10%. Як бачимо, за даними 2016 р., у порівнянні з 2015 р. відбулись значні якісні та кількісні зміни, а зазначений сегмент вітчизняного ФР можна охарактеризувати як той, що динамічно розвивається.

Наприкінці проведених досліджень слід зазначити, що результати проведених досліджень можуть бути використані вітчизняними виробниками ПВП, а також державними органами, що уповноважені на розробку та впровадження вітчизняної програми імпортозаміщення ліків в Україні.